

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Η συνδρομή είναι προπληρωτέα υποχρεωτική
ΕΝ ΤΩ ΕΣΤΕΡΙΚΩ ΕΝ ΤΩ ΕΣΤΕΡΙΚΩ
Έτησια 18 Έτησια 14
Έξάμηνη 9 Έξάμηνη 8
Τιμή έκαστου φύλλου γρόσια 3.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Αγορά Κύκκου Άριθ. 26.

ΕΤΟΣ Α' (ΙΑ') ΑΡΙΘ. 21 (636)

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΙ (Κύπρου),

τῇ 10ῃ Σεπτεμβρίου 1919.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΤΟΥ Κ^{ΟΥ} ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ἄρθρου, ἐμὲν βέβαιον, θὰ προκαλέσῃ εἰ-
ρωνὰ μορφασμὸν παρ' ἐκείνοις,
οἵτινες πιστεύουσιν εἰς τὸν κ.
Βενιζέλον ὡς προφήτην ἀλάθη-
τον—ἀφοῦ καὶ αὐτὸς μὴ δυνά-
μενος νὰ ἐξηγήσῃ ὅλας τὰς ἐπι-
τυχίας τοῦ ἀποδίδει ταύτας εἰς
διαισθήσεις τοῦ (!)—ἡ δὲ πλη-
ροῦσα τὸν κόσμον διαφήμις
περὶ τοῦ προσώπου τοῦ καὶ τοῦ
δυσπιστοῦντος πρὸς αὐτὸν κατέ-
στησεν ἐπιφυλακτικούς περὶ τὴν
δυσπιστίαν αὐτῶν, μήπως ἀπα-
τώνται δυσπιστοῦντες, καὶ ἡ δι-
αφήμις σκοπεῖ εἰς τὸ νὰ ἐπι-
βάλῃ τὸ κύρος αὐτοῦ εἰς τὴν
ψυχὴν μας, ἥτις ἐντοῦτοις ἔχει
πάντοτε ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς τὸν
ἐνδοξον νικητὴν στρατηλάτην βα-
σιλέα Κωνσταντίνου, καὶ ἡ ἀ-
πομάκρυνσις τοῦ βασιλέως ἐξ
Ἑλλάδος εἶναι αἰτία τῆς ἀπα-
θείας καὶ ψυχρότητος τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ ἐνόπιον τὸν προσδο-
κωμένων πάντοτε ἐθνικῶν εὐ-
τυχίδων.

Ἡ διαφήμις ὄργισεν κυρί-
ως μετὰ τὴν ἀνακοινῆν κατὰ
τρόπον σκανδαλώδη. Διευτυπά-
ντων οὖν ἡ Βουλγαρικὴ συνθή-
κη θὰ συνεζήτητο καὶ θὰ ὑπε-
ρχόμην ἐν Θεσσαλονίκῃ, εἶχε
πεισθῇ ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος ὅ-
λος διὰ τὴν Θράκην ὁλόκληρον
κατέλαβον οἱ συμμαχικοὶ στρα-
τοί, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἑλληνικός, ἐγρά-
φη μάλιστα διὰ γενικὴς διοική-
σεως Ἀδριανούπολιν εἶχε διορι-
σθῇ ὁ κ. Ἀδοσίδης καὶ τελευ-
ταῖον πληροφοροῦμεθα διὰ ὁ Ἑλ-
ληνικὸς στρατὸς ἀναμένει παρὰ
τὴν δυτικὴν ὁχτὴν τοῦ Νέστου
τὴν ἄδειαν τοῦ Ἀνωτάτου Συμ-
βουλίου ἵνα καταλάβῃ τὴν Θρά-
κην.

Ὁ κ. Βενιζέλος τὸ Θρακικὸν
ζήτημα ἐθεώρει ἀσφαλὲς καὶ βέ-
βαιον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, καὶ
τὴν ἀπλὴν κατ' ἐντολὴν κατοχὴν
τῆς Σμύρνης διὰ διαγγέλματός
του διεκήρυττε πρὸς τοὺς Συμ-
βαταίους ὡς ἀληθὴ ἀπελευθέρω-
σιν, καὶ ἐνῷ τὴν Κωνσταντινού-
πολιν παρέδιδεν ἄνευ ἀντιρρή-
σεως εἰς τὴν διεθνοποίησιν, παρ-
έδιδεν ὑπερπριακοντίας χιλιάδας
Ἑλλήνων τοῦ Πόντου ὑπὸ τὴν
νικητικὴν τῶν Ἀρμενίων, χωρὶς
ἀναλογισθῆναι διότι τὴν ἀγνοεῖ-
ν ἡ ἀπ' αἰώνων σφοδρὴν διάστασιν
καὶ ἀντιθέσιν ἐν Ἀνατολῇ μεταξὺ
Ὁρθοδόξων καὶ Ἀρμενίων εἰς
πάντα τὰ στάδια τοῦ βίου.

Ὁ κ. Βενιζέλος τὸ Ἑλληνικὸν
αἷμα ἐθεώρησε πάντοτε πολὺ
ροδόντευον καὶ διὰ τοῦτο διεκή-
ρυττεν διὰ τὴν ἡμετέραν τὸν
ἐθνικὸν ἀπὸ τοῦ ἀμφιβόλου πο-
λέμου θὰ ἦσαν ἀνέλογα πρὸς
τὰς θυσίας, καὶ παρέδιδε
τὰ Ἑλληνικὰ στρατεύματα εἰς
ἐξόνους ἀρχηγούς, οἵτινες ἐθε-

τον αὐτὰ ἐν τῇ μοίρᾳ πρὸς τοὺς
Ἰνδοὺς Γκούρκας, τοὺς Μαρο-
κινούς, τοὺς Σενεγαλιούς, καὶ
τούτους μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐρ-
μυτον εἰς τὰς φονικὰς ἐπιθέσεις
καὶ ἐφόδους, ἀπαράλλακτα, ὡς
ἐπαιττον οἱ Βυζαντινοὶ στρατη-
γοὶ μὲ τὸς βαρβάρους μισο-
φρόνους.

Δὲν ἐδίστασε ν' ἀποστείλῃ ἑλ-
ληνικὰς μεραρχίας εἰς Ρωσίαν
κατὰ τῶν Βολσεβίκων μὴ ἀνα-
λογίζομενος ὅτι, ἂν ἐπιτύγχανε
τοῦ σκοποῦ αὐτῆς ἡ ἐκστρατεία
ἐκείνη, θὰ ἠνωρθότο ἡ Ρωσία
μετὰ τῶν πανσλαβιστῶν Ἀράβων,
Μιλιούκωφ καὶ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ
καθ' ἡμᾶς ἀνατολικά πράγματα
θὰ ἐβλαιντο κατὰ κρημνῶν διὰ
τὸν Ἑλληνισμόν.

Καὶ εἰς τὴν ἐκστρατείαν ἐκεί-
νην ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἔσχε
τὰς μεγαλειτέρας θυσίας, ὅσας
δὲν ἔσχε κατὰ τοὺς δύο βαλκα-
νικούς πολέμους. — Καθόσον,
γνωρίζομεν, δὲν ἐδημοσιεύθη ἐ-
πισήμως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Ρω-
σίᾳ πεσόντων ἡρωικώτατα Ἑλ-
λήνων, καίτοι μία μερὶς τοῦ ἑλ-
ληνικοῦ τύπου ἐπιμόνως προὔκα-
λεσε τὴν Κυβέρνησιν.

Ἡ ἀντίθεσις τῶν ἀναπα-
στάσεων ἀναβιβάζει εἰς τὴν μνή-
μην ἡμῶν καὶ τοὺς ἀναγνώστου
πάντως τὴν πατριωτικὴν ὄντως
στοργὴν μετ' ἧς περιέβαλλεν ὁ
στρατηλάτης Διάδοχος καὶ ἡ
Βασιλεὺς Κωνσταντίνος τὸ ἔθνος
διὸν καὶ τὸν στρατὸν τοῦ Τῶ Πι-
ζάνι ἐθεωρεῖτο ἀπόρρητον καὶ
ἐπελογίζετο ἡ ἀπαιτούμενη θυσία
εἰς δεκάδα τινὰ χιλιάδων ἀνδρῶν.

Ἡ φιλόστοργος στραταρχὴς ἐπὶ
τοῖς ὅλοις μῆνας ἀνέβαλε τὴν ἐ-
πίθεσιν συγκεντρώσας περὶ τὸ
Πιζάνι ὅλα τὰ εἰς τὴν διάδοσιν
τῶν τεχνικῶν καὶ μηχανικῶν μέσα
πρὸς ἐπὶκαίρον τοποθετήσιν τοῦ
πυροβολικοῦ του καὶ τῇ 21^ῃ πρὸς
τὴν 21 Φεβρουαρίου τοῦ 1912
νύκτες παταγὴν ἐπιδεικτικὴν ἐ-
πίθεσιν διὰ συγκεντρωτικὸν πυρὸς
ἑκτον τοῦ πυροβολικοῦ ἐπισπασ-
μένους ὁλόκληρον τὴν προσοχὴν
τῶν πολιορκουμένων πρὸς τὸ Πι-
ζάνι, ἐνῷ ἐκ τῆς ἀντιθέτου πλευ-
ρᾶς εἰσέλαυνε νικηφόρος ὁ ἑλλη-
νικὸς στρατὸς εἰς Ἰωάννινα κατα-
λαβὼν τὴν θρῦλλικὴν πόλιν σχε-
δὸν ἀναιμωτοί. Ἐθεώρει ἐκείνος
τὸ ἔθνος οἰκονομικῶς τὸν καὶ τοὺς
στρατιώτας ὡς τέκνα τὸν καὶ ὁ-
πελόγησε πᾶσαν ρανίδα τοῦ αἵμα-
τος αὐτῶν ὡς πολυτιμὸν θυσίαν.
καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἑλλὰς ἔσχε ἐλ-
λαχίστας σχετικῶς ἀπολείας κατὰ
τοὺς δύο ἐνδόξους πολέμους ὑπὸ
τὴν ἀρχηγίαν αὐτοῦ.

Ὁ ἴδιος εἰς τὰς ἐκθέσεις του
πρὸς τὴν Συνδιάσκεψιν τῆς εἰ-
ρήνης ὁμολογεῖ ὅτι ἐθυσίωσεν ἐν
ἐκατομύριον Ἑλλήνων, τὴν Ἀ-
νατολικὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν

Θράκην, παραδίδων καὶ χώρας
καὶ Ἑλλήνας κατοίκους εἰς τὴν
βουλγαρικὴν ὁμότητα, ἵνα ἐπι-
τύγῃ τὴν συγκρότησιν Βαλκα-
νικοῦ Συνδέσμου, ὅστις ἂν ἐπι-
ετυγχάνετο θὰ ἦτο συμφορὰ διὰ
τὸν Ἑλληνισμόν. Ὁ κ. Βενιζέ-
λος, ὅμως, τὴν μεγάλην ἐθνικὴν
ιδεάν ἐθεώρει μωρὴν
καὶ οὐσίαν, καὶ τὰ ὅρια τῆς
Ἑλλάδος περιώριζεν εἰς μέρος
μόνον τῆς Μακεδονίας μετὰ τῆς
ἑλλας Ἑλλάδος καὶ τῶν νήσων,
διότι τὸ Ἑλλήν. κράτος ἤθελε
νῆσιωτικόν.

Ὅτι δὲν ἐπίστευεν ὁ κ. Βε-
νιζέλος εἰς τὴν ἐθνικὴν ιδεάν ἐ-
θεώρει προσηύει ἡ τερατώδης ἐκεί-
νη συμφωνία ἐν τῇ Συνθήκῃ
τῶν Ἀθηνῶν περὶ ἀνταλλαγῆς
Βουλγαρῶν καὶ Τούρκων ἐν Ἑλ-
λάδι πρὸς τοὺς Ἑλλήνας ἐν
Βουλγαρίᾳ καὶ ἐν Τουρκίᾳ.

Ὁ Σουλτάνος Χαμίτ ἐγένετο
φιλιανθρωπότερος πρὸς τοὺς Ἑλ-
ληνας ὑπὸ τὸν ὅτι, διότι μετε-
φερὲν εἰς τὴν Τουρκίαν 40 χιλ.
Τουρκοκρατῶν χωρὶς οὐδὲν Ἑλ-
ληνα νὰ ἀπελθῇ ἐκ Τουρκίας,
καὶ ὁσάκις τουρκικαὶ ἐπαρχίαι
ἀπεσπασθῶσιν τῆς Ὀθωμαν. Ἀυ-
τοκρατορίας, μετέφερον εἰς αὐτὴν
ἐκείθεν ὡς πλείονας μωσαμετα-
νούς, ἀποβλέπων εἰς τὴν συγ-
κέντρωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς ὁ-
πολιτομένης Τουρκίας, οὐδέποτε
ὅμως διενόηθι νὰ ἐκδιώξῃ
ἐκ Τουρκίας χριστιανικούς πλη-
θυσμούς. Τὴν εὐρείαι τεχνικὴν τῆς
ἀνταλλαγῆς ἔχει ἀποκλειστικὴν
ὁ κ. Βενιζέλος, καὶ τῆς ἐθνολογίας
τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἐθνολογίας
τοῦ Ἑλληνικοῦ, διότι Βουλγα-
ροὶ καὶ Τούρκοι δι' ἐπιδορμῆς
καὶ διὰ τῆς βίας τῶν ὀπλῶν κα-
τέλαβον τὰς χώρας ταύτας, ἐνῷ
οἱ Ἕλληνες κατοικοῦσιν αὐτάς
ἀπὸ χιλιάδων ἐτῶν, καὶ τοὺς αὐ-
τοὺς ὅλους τούτους κατοίκους ἤθε-
λε ν' ἀνταλλάξῃ πρὸς ἐπιδορμῆς
καὶ κατακτητὰς, ἵνα βυθίσῃ καὶ
τὰς Ἑλληνικότητας ἐκείνας χῶ-
ρας εἰς ἑσπερὸν σκότος ἀμαθεί-
ας καὶ βαρβαρότητας, νὰ ἀπο-
σβέσῃ δὲ τέλος ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ
Ἑλληνικοῦ τὰ ἐθνικὰ ἰδεώδη,
καὶ νὰ περιορίσῃ διὰ παντός τὴν
Ἑλλάδα ἐκεῖ ὅπου ἀνωτέρω εἰ-
πομεν.

Ὁ μέγας προστάτης Θεὸς τοῦ
Ἑλληνικοῦ ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα
ἀπὸ τῶν ὀλεθρίων διπλωματικῶν
σφαλμάτων, καὶ ἀπὸ νέων τοι-
ούτων πολλῶν ὀλεθριωτέρων. Ἦ-
θελεν, ὡς ἐφρόνει, νὰ διανοίξῃ
τοὺς πορθμούς καὶ ἐπικοινωνή-
σῃ ἡ Ρωσία μετὰ τῆς Συννενο-
ήσεως, ὁπότε ἀσφαλὲς ἡ Ρωσία
θὰ ἐθρυσίμεινε καὶ θὰ κατέκλυ-
εν ἀνατολὴν καὶ δύσιν, κατα-
ποντίζουσα τὸν Ἑλληνισμόν, δι-
ότι νικώσης τῆς Ρωσίας, ὁ Ἑλ-
ληνισμὸς ἦτο καταδικασμένος εἰς
ἀπώλειαν.

Εὐτυχῶς καὶ πάλιν ἡ Θεία
Πρόνοια πᾶσαν εὐτυχὴ προσέδο-
κε κατεβύθισεν εἰς τὸν μέγαν

πόλεμον διὰ τὸν Ἑλληνισμόν, ὥ-
στε πάντες οἱ μεγάλοι καὶ κρα-
τατοὶ ἐχθροὶ τοῦ κατέρρουσαν
καὶ ὁ Ἑλληνισμὸς φαίνεται ἤδη
δύναται πρὸς παλινδρόσῃν
τῆς Ἑλλήν. Ἀυτοκρατορίας.

Παρ' ὅλα ἐντοῦτοις τὰ εὐτυ-
χήματα ταῦτα, φαίνονται τὰ με-
γάλα διπλωματικὰ σφάλματα τοῦ

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Μετὰ τοὺς δύο ἐνδόξους πολέμους
ἡ προσοχὴ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερ-
νήσεως ἐστράφη ἐπὶ τὴν μεταρρύ-
θμισιν τῆς ἑλλας παιδείας ἐν Ἑλλάδι
καὶ εἰς τὴν ἑλλας κατὰ τὴν σχετι-
κὰ νομοσχέδια, ἀλλὰ τὰ ἀμέσως ἐπα-
κολούθησαντα προοίμια τοῦ παγκο-
σμίου πολέμου καὶ ἔπειτα ὁ πόλεμος
αὐτὸς συνετέλεσαν μετὰ τοῦ ἑλλας
κόσμου καὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὰ νο-
μοσχέδια παρέμειναν ἀσφύκτα καὶ
ἀχρηστα μέχρι σήμερον. Ἐν τῇ εἰ-
σηγήσει τοῦ περὶ τῶν νομοσχεδίων
τούτων ὁ τότε ὑπουργὸς τῆς παιδείας
περὶ τῶν γυμνασίων εἰλάβετο τὰ ἑξῆς:

«Τὰ γυμνάσια σκοποῦν εἶναι νὰ πα-
ράσχῃ τὴν ἀνωτάτην γενικὴν μόρφω-
σιν εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μέλλουσι
νὰ ἀποτελέσωσι τὴν ἀνωτέραν ἐν τῇ
κοινωνίᾳ τάξιν, ἐν τῇ τῆς δημιουργί-
ας ἐργασίας ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν
ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ
ἐμπορίου διευθύνουσιν οὕτως εἰπεῖν
τὸν ἑλλας κοινωνικὸν ὁργανισμόν, ἔχει
ἐπομένως νὰ προπαρασκευάσῃ τοὺς
μέλλοντας νὰ φερίσῃσιν εἰς τὸ Πα-
νεπιστήμιον ἢ εἰς τὰς ἀνωτέρας τε-
χνικὰς ἢ στρατιωτικὰς σχολὰς, νὰ
διευθύνουσιν ἐπιχειρήσεις ἢ νὰ κατὰ-
λάβωσιν ὁποσδήποτε ἀνωτέρας θέσεις
ἐν τῇ ὑπάλληλῃ κόσμῳ.

Ἡ δὲ ἀνωτάτη αὕτη γενικὴ μόρ-
φωσις ἀνέκαθεν μὲν μάλιστα δὲ ἀπὸ
τῶν χρόνων τῆς ἀναγεννήσεως καὶ
ἔξῃς ἐθεωρεῖτο ὡς καὶ διὰ τῶν ἄλ-
λων μὲν ἐπιστημῶν ἀλλὰ κυρίως τῶν
ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ
ἐμπορίου διευθύνουσιν οὕτως εἰπεῖν
τὸν ἑλλας κοινωνικὸν ὁργανισμόν, ἔχει
ἐπομένως νὰ προπαρασκευάσῃ τοὺς
μέλλοντας νὰ φερίσῃσιν εἰς τὸ Πα-
νεπιστήμιον ἢ εἰς τὰς ἀνωτέρας τε-
χνικὰς ἢ στρατιωτικὰς σχολὰς, νὰ
διευθύνουσιν ἐπιχειρήσεις ἢ νὰ κατὰ-
λάβωσιν ὁποσδήποτε ἀνωτέρας θέσεις
ἐν τῇ ὑπάλληλῃ κόσμῳ.

Ὁ σκοπὸς τοῦ γυμνασίου καὶ ἐπὶ τῇ
ἐκπαίδευσί τῶν ἀρχαίων καὶ τῆς
Ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς καὶ τῆς
μελέτης τῶν ἔργων τῶν κλασικῶν
λογοτεχνῶν καὶ ἐπὶ τῇ ἐκπαίδευσί τῶν ἀρ-
χαιοῦ πολιτισμοῦ παρεχόμεν.

Ὁ σκοπὸς τοῦ γυμνασίου καὶ ἐπὶ τῇ
ἐκπαίδευσί τῶν ἀρχαίων καὶ τῆς
Ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς καὶ τῆς
μελέτης τῶν ἔργων τῶν κλασικῶν
λογοτεχνῶν καὶ ἐπὶ τῇ ἐκπαίδευσί τῶν ἀρ-
χαιοῦ πολιτισμοῦ παρεχόμεν.

Ταύτης δὲ τῆς ἀνάγκης ἀποτελε-
σμα εἶναι ἡ ἔκδοσις τῶν νεωτέρων ἢ
πραγματικῶν καλουμένων γυμνασίων
ὡς ὁ σκοπὸς εἶναι παρὰ τοῖς διαφόροις
λαοῖς μὲν ἐν ταῖς λεπτομερείαις διὰ

κ. Βενιζέλου ἐν τῇ παρελθούσῃ
καὶ ἡ διπλωματικὴ ἀδεξιότης αὐ-
τοῦ περὶ τὰ μεγάλα ἐθνικὰ ζητή-
ματα κινδυνεύουσι νὰ ματαιώ-
σωσι καὶ τὴν ἐπελθούσαν μο-
ναρχικὴν ταύτην εὐκαιρίαν.

Ἀς ἀναθεώσωμεν πᾶσας ἡμῶν
τὰς ἐλπίδας εἰς τὸν Προστάτην
Θεὸν ἡμῶν.

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Μετὰ τοὺς δύο ἐνδόξους πολέμους
ἡ προσοχὴ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερ-
νήσεως ἐστράφη ἐπὶ τὴν μεταρρύ-
θμισιν τῆς ἑλλας παιδείας ἐν Ἑλλάδι
καὶ εἰς τὴν ἑλλας κατὰ τὴν σχετι-
κὰ νομοσχέδια, ἀλλὰ τὰ ἀμέσως ἐπα-
κολούθησαντα προοίμια τοῦ παγκο-
σμίου πολέμου καὶ ἔπειτα ὁ πόλεμος
αὐτὸς συνετέλεσαν μετὰ τοῦ ἑλλας
κόσμου καὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὰ νο-
μοσχέδια παρέμειναν ἀσφύκτα καὶ
ἀχρηστα μέχρι σήμερον. Ἐν τῇ εἰ-
σηγήσει τοῦ περὶ τῶν νομοσχεδίων
τούτων ὁ τότε ὑπουργὸς τῆς παιδείας
περὶ τῶν γυμνασίων εἰλάβετο τὰ ἑξῆς:

«Τὰ γυμνάσια σκοποῦν εἶναι νὰ πα-
ράσχῃ τὴν ἀνωτάτην γενικὴν μόρφω-
σιν εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι μέλλουσι
νὰ ἀποτελέσωσι τὴν ἀνωτέραν ἐν τῇ
κοινωνίᾳ τάξιν, ἐν τῇ τῆς δημιουργί-
ας ἐργασίας ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν
ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ
ἐμπορίου διευθύνουσιν οὕτως εἰπεῖν
τὸν ἑλλας κοινωνικὸν ὁργανισμόν, ἔχει
ἐπομένως νὰ προπαρασκευάσῃ τοὺς
μέλλοντας νὰ φερίσῃσιν εἰς τὸ Πα-
νεπιστήμιον ἢ εἰς τὰς ἀνωτέρας τε-
χνικὰς ἢ στρατιωτικὰς σχολὰς, νὰ
διευθύνουσιν ἐπιχειρήσεις ἢ νὰ κατὰ-
λάβωσιν ὁποσδήποτε ἀνωτέρας θέσεις
ἐν τῇ ὑπάλληλῃ κόσμῳ.

Ἡ δὲ ἀνωτάτη αὕτη γενικὴ μόρ-
φωσις ἀνέκαθεν μὲν μάλιστα δὲ ἀπὸ
τῶν χρόνων τῆς ἀναγεννήσεως καὶ
ἔξῃς ἐθεωρεῖτο ὡς καὶ διὰ τῶν ἄλ-
λων μὲν ἐπιστημῶν ἀλλὰ κυρίως τῶν
ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τοῦ
ἐμπορίου διευθύνουσιν οὕτως εἰπεῖν
τὸν ἑλλας κοινωνικὸν ὁργανισμόν, ἔχει
ἐπομένως νὰ προπαρασκευάσῃ τοὺς
μέλλοντας νὰ φερίσῃσιν εἰς τὸ Πα-
νεπιστήμιον ἢ εἰς τὰς ἀνωτέρας τε-
χνικὰς ἢ στρατιωτικὰς σχολὰς, νὰ
διευθύνουσιν ἐπιχειρήσεις ἢ νὰ κατὰ-
λάβωσιν ὁποσδήποτε ἀνωτέρας θέσεις
ἐν τῇ ὑπάλληλῃ κόσμῳ.

Ὁ σκοπὸς τοῦ γυμνασίου καὶ ἐπὶ τῇ
ἐκπαίδευσί τῶν ἀρχαίων καὶ τῆς
Ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς καὶ τῆς
μελέτης τῶν ἔργων τῶν κλασικῶν
λογοτεχνῶν καὶ ἐπὶ τῇ ἐκπαίδευσί τῶν ἀρ-
χαιοῦ πολιτισμοῦ παρεχόμεν.

Ὁ σκοπὸς τοῦ γυμνασίου καὶ ἐπὶ τῇ
ἐκπαίδευσί τῶν ἀρχαίων καὶ τῆς
Ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς καὶ τῆς
μελέτης τῶν ἔργων τῶν κλασικῶν
λογοτεχνῶν καὶ ἐπὶ τῇ ἐκπαίδευσί τῶν ἀρ-
χαιοῦ πολιτισμοῦ παρεχόμεν.

Ταύτης δὲ τῆς ἀνάγκης ἀποτελε-
σμα εἶναι ἡ ἔκδοσις τῶν νεωτέρων ἢ
πραγματικῶν καλουμένων γυμνασίων
ὡς ὁ σκοπὸς εἶναι παρὰ τοῖς διαφόροις
λαοῖς μὲν ἐν ταῖς λεπτομερείαις διὰ

καὶ λέγουσιν μὲν καὶ ἐκεῖ κατ' ἐξῆς
κατὰ τύπον, διότι δυστυχῶς ἐν ἡ-
μῶν νὰ ἰσχυρισθῶμεν, διὰ κατ'
οἷαν ἐξεπλήρωσε τελείως τὸν προ-

ορισμὸν τοῦ ἑλλας καὶ ὡς μονομερὸς
ἀνθρωπιστικὸν γυμνάσιον.

Εἰδομέν βεβαίως προηγουμένως διὰ
τὰ ἑλλας σχολαί (τὰ δημοτικὰ καὶ
τὰ Ἑλληνικὰ) μὴ ἐπιτελοῦναι τὸν
ἴδιον αὐτῶν προορισμὸν χρησιμεύουσι
μόνον ὡς γέφυρα διὰ τὸ γυμνάσιον.

Καὶ ὅμως δὲν πρέπει νὰ υποθέσω-
μεν, διὰ τοῦτο γίνεσθαι ἐπ' ὠφελείᾳ
τοῦ γυμνασίου. Διότι ἡ ὥς ἐκ τοῦ
πλημμελοῦς συστήματος κατ' ἀνάγκην
διαίρεσις τοῦ ἑλλας ἐνδεκαετοῦς χρό-
νου τῶν σπουδῶν εἰς τρεῖς κύκλους
ἑνα τετραετὴ (δημοτικὸν σχολαίον),
ἑνα τριετὴ (σχολαρχεῖον) καὶ ἑνα πέν-
ταετὴ (γυμνάσιον), ἑκαστος
τῶν ὅπλων ὀφείλει νὰ ἐπιτύγῃ τὴν
ἐκπαιδεύσιν ἐνὲς κυρίου καὶ αὐ-
τοτελοῦς σκοποῦ, συμπληροῦσα κατ'
ἀνάγκην ἐν τῇ προγράμματι τὴν βί-
α καὶ μὴ ἀφαινοῦσα οὐδαμῶς ἐπαρ-
κὴν χρόνον διὰ τὰ διάφορα μαθήματα,
καθιστῶν συγχρόνως ἀδύνατον τὴν
βραδείαν πορείαν, τὴν πλοῦσαν ἐπι-
στολίαν καὶ τὴν λεπτομερῆ ἀνάλυσιν
καὶ ἐμβάθυνσιν, τὴν δὲ ἀπενεργεῖται
σχηματισμὸν νόμων, τὴν ἀντιλήψιν
τῆς γενικῆς ἀλλήλων καὶ ὅποια
εἶναι ἀπολύτως ἀνάγκη διὰ νὰ εἴναι
πάντες μαθητὰς ἡ διδασκαλία παι-
δαγωγός.

Διὰ τοῦτο ἐν πολλοῖς μαθηματικῶν
ἢ ἄλλῃ τρεῖς φορές ἐπαναλαμβάνεται
κατ' ἑλκὸν τὸ διδάσκειν τῶν ἐνδεκα-
ετῶν σπουδῶν, ἐν τοῖς εἰς οὐδὲν
σχεδὸν μαθηματικὴν ὑπάρχει παρὰ τοῖς
ἀποφοίτοις ἡ ἀσφάλεια τῶν γνώσεων
καὶ ἡ ἐκπαιδεύσις πολυμερὲς ἐνδια-
φέροντος ἀπαραίτητον γνωρίσματος
ἀλλήλους μορφώσεως. Εἶναι γενικὴ ἡ
παράτησις διὰ οἱ ἀποφοίτοι τῶν
γυμνασίων μας οὐδὲν ἡ ἐλάχιστη ἀ-
σφαλὴς γινώσκουσιν. Καὶ ἵνα εἴναι
ἐν μόνον δειγμὰ ἀρκεσθῶμεν: πόσοι
ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῶν ἡμετέρων γυ-
μνασίων εἰναι εἰς θέσιν ἐξεργασίης
ἐν πείρᾳ καὶ νὰ ὀφείλωσιν ἡ νὰ ἀνα-
γνωρίσωσιν ἐπιστημονικῶς καὶ ὅλην
ἐκ τῶν φυτῶν τῆς Ἑλληνικῆς χλω-
ρίδος;

Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ φαινομε-
νικῇ κατ' ἐξοχὴν καλλιεργουμένην
κύκλῳ τῶν φιλολογικῶν μαθημάτων,
πόσοι τῶν μαθητῶν ἔχουσι τελείως
καταρτισθῇ; Πόσοι δύνανται μετ' ἀ-
σφαλείας τινος καὶ ἡδονῆς ν' ἀνα-
γνώσωσιν ἀδίδακτον καὶ πᾶσαν ἀπὸ τῆς
ἀρχαίας συγγραφῆς, ἵνα μὴ ὀμιλή-
σωμεν περὶ ποιητῶν;

Καὶ πόσοι δύνανται νὰ προβῶσι
πέραν ἑωτοῦ καὶ ὁρῶσι τινὰς γλωσσι-
κὰς ἐρμηνείας, αἰσθανόμενοι ἡ τὸ
τεχνικὸν κάλλος, ἡ εἰσδύοντες εἰς τὰς
σχέσεις τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ;

Παρεθέσωμεν ἐκτενῆ πως περικο-
πὴν ἐκ τοῦ κεφαλαίου περὶ μέσης
παιδείας τῆς κατ' ὑποβολὴν εἰσηγή-
σεως τοῦ Ἑλλήνων ὑπουργοῦ τῆς
παιδεί

ἐν Ἀρχαγγέλοι καὶ Μούραις καὶ ἱεροῖς
λάτρευσαν τέσσαρας χιλιάδες Ἐφεσῶν
καὶ 29 ἑπταβλή. Ἦ ἔλθεις ἐν Σ
βηρία ἑξακολουθεῖ ἀναγκάσι, προ
βηζάν ὅμως οἱ Βολαιῶν καὶ ἑξακολου
θοῦσι προσελύνοντες ἀντιπάλους τῇ
Τοβόλκω. Ἐνεκα τῆς διαχωρήσεως
τῆς γατίας στρατιᾶς, οἱ Βολαιῶν
προελύνονται κατὰ μήκος τῶν οἰκ
τηδούρου κατὰ Τογκρεστάν ἀπὸ Ἀ
κτιμώσκον εἰς Τσελίκω καὶ ἡγοῦσι
συγκοινωνίαν μετὰ Ρωσίας καὶ Του
κεστάν, μὴς τῶν πλυσιστοτάτων χο
ρῶν ἐν Εὐρώπῃ. Εἶναι τὰ μέλας οἰ
κιστικὴν, ἴσως οἱ Βολαιῶν καὶ μεταφ
ρῶν ἐκεῖθεν τρώσται.

